

ממתק לשיבת

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע
כניסת השבת 7:09 7:24 7:17 7:25
צאת השבת 8:27 8:29 8:31 8:28

גִּנְבָה מִשְׁתַּלְמֶת

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולס - P.P.
67' ש

תקציר: רב העיר קולומביה שבאוקראינה, רבי הלל ליבטנשטיין, מְגַלֵּה גִּלְגֵּל לְגִלְגֵּל אֶת הַפְּמוּטִים נְעֻלְמִים מִלְּפִי עֵינָיו. הָרֵב מִדִּיעַ לַגָּב שֶׁפָּרַח לְבִיתוֹ, שֶׁהוּא מִוִּחַל לוֹ עַל הַגְּנֵבָה, אֲךָ הַגָּב בָּיֵשׁ הַפִּזֵּל נִתְפָּס...



מאת עוזי קפלון

נהנים עם איצ'י



שלום לך יופני הקר,

ראית מה למדתי היום בצ'הרים? אם הצצת לתוך הספר, בטח התפלאת לראות, שזה בדיוק הספר שממנו למדתי גם אתמול ושלשום, ואפלו בדיוק אותו עמוד! עכשו אתה בטח מרחם עלי, שלוקח לי הרבה זמן להבין דבר אחד.

אז זהו, שאתה לא צריך לרחם עלי, כי את מה שכתוב בעמוד הזה דוקא הבנתי מצדו כבר בפעם הראשונה. אלא שבפעם השניה הבנתי עוד יותר טוב, ובפעם השלישית, זה כבר מממש ישב לי מצדו בראש.

הסבה לכך שלמדתי את אותו דבר כמה פעמים, קשורה לאש המנורה. ראית פעם איך מדליקים נר? מצמידים את הגפרור הדולק לפתילה, עד שהגפרור מעביר אליה אש, והאש כבר עולה מן הפתילה, בלי קשר לגפרור.

זו היתה אחת ההנחיות להדלקת המנורה על ידי אהרן הכהן, להדליק – עד שתהא השלהבת עולה מאליה...

השבונו למדתי בכתה שהדבר הזה נכון גם בשבילנו. אנחנו צריכים לעבד את השם עד שנהיה "שלהבת עולה מאליה". למשל בלמוד תורה, אנחנו צריכים ללמד כל דבר שוב ושוב, ולדעת אותו כל כך טוב, עד שהדבר שלמדנו יהיה חלק מאתנו, ונוכל אפלו לחדש בו חדושים!

אז זה בדיוק הדבר שאותו נסיתי לעשות בזמנים האחרונים...

שולך ביתים, אלי



א לשמור על קדושת הגיליון

עריכה: ד. גרנמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אורנים: רפי דרוק
משתתפים: מ'מ' הרשקוביץ, עוזי קפלון

להזמנות:
073-2480711

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000, טל' 03-3731777 • פקס' 03-960169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אליה וקרא בלעג: "אני מזהיר בפעם האחרונה: האם אין מישהו בסביבה הרוצה לומר, משום מה, 'שמע ישראל', בטרם נגש לבדיקה השגרתית?".

בדיקה שגרתית

רב הרפינס נתן מבט נוקב בעמרי עזי הפנים – האיש שעד לפני זמן קצר העז להתחזות לעוזר מלמד' שלו – וענה לו במתינות: "נדבה רוחנו להקריב קרבן מיחד להשם; קרבן שנתן להשיגו אף ורק מן הרומאים שמעבר לחומה. הנה", הוא הצביע על הארז הסגור, "כאן הכנו תשלום עבור הקרבן. כאשר נשלשל ארז זה אל מחוץ לחומה, יעלו לנו הרומאים תמורתו כבשה נאה. הן לא תפריעו אותנו מלהקריב קרבן להשם, הלא כן?".

עמרי הביט נדהם במלמד קר הרוח. הוא איננו מעלה על דעתו שאני יודע מי באמת מסתתר בארז... הבין. "ואם אבקש לבדק מה יש באמת בארז?", התריס, מנסה לערער את שלות רוחו של המלמד. הוא לא האמין לשמע התשובה... "מדוע לא?", ענה רב הרפינס, והעלה את חמתו של הבירון.

"אתה באמת חושב שאם תגיד לי למה לא, זה יגרם לי לותר על הבדיקה?", פלט בחמה. "בריונים!", פנה לאנשיו. "בדיקה שגרתית!", פקד כשהוא מורה באצבעו על הארז הדומם, ושני בריונים קפצו מעל סוסייהם ושלפו חניתות דקות וארכות. "ורואים אתם את החורים משני צדי התבה?", הסביר לחיליו, "חורים אלה טובים הם לכניסת אויר פנימה", אמר כשהוא נותן ברב הרפינס מבט רב משמעות, "אך טובים הם גם כן לכניסת חניתות הבדיקה".

שום שריר בפניו של המלמד לא זע. עמרי לא הצליח להבין מאין הרגע הלזה?! הוא נתן מבט בפני הילדים האחרים, הם לא נראו חרדים במדה יוצאת דופן... מה קורה פה?! הוא קרב אל התבה הגדולה, התכופף

השנים הגיחו החוצה נוספים ורועדים. המלמד חבקם באהבה. "זכרו! כאשר יתן השם ותזכו לשוב הנה ברנה, תוכלו לברך כאן בדיוק: 'ברוך שעשה לי נס במקום הזה! ועכשו, אהובי, חזרה לארזנו!'"

המשך יבוא



בית משפחת גאולה

פיני: ראיתם את הפטורה
לשביתתי? הלואי שגאולה
לבנות פטורה עוד יותר ענקית
שמתאיר את כל העולם!!

צביקה: אכל הפטורה שבתבנה,
אף פעם לא תהיה פזורה, והיא
גם לא באמת תוכל להאיר
את כל העולם... רק הפטורה
הקדושה שהייתה במקדש,
יכלה להאיר את העולם.

ציפי: ואם הוא ישים על
הפטורה שולו פנס ענקי?

צביקה: יש לי רעיון יותר
משווה. פיני יכול לעשות
מצוה, ועוד מצוה. ללמד
תורה ועוד תורה, וככה
להאיר את העולם. לא באור
רגיל שול פנס, אלא באור שול
קדושה, שבעשן אנהנו לא
יכולים לראות אותו, אכל
בשניבוא המשיח אנהנו נראה
את האור הזה ונשפח בו.

שרי: אתה באמת צודק. פרשת
בהעלותך שנוספת בהדלקת
הפטורה, נקראת תמיד בשבוע
או בשבועים שאחר פתח תורה
בחד השבועות. זה מלמד
אותנו, שהתורה שקבלנו, היא
זו שיכולה להאיר את העולם.

צביקה: קדיחה, כל מצוה
שנועשה בעבשו, נזכר שהיא
משפיעה על כל העולם. וכך
נזכה מהר יותר ליום שבו נראה
במו עינינו גם את הפטורה
הטהורה בירושלים הבנויה.

את הקף ראשו של הרב והבטיח לו
להכין כובע מהדר ותפור היטב.
"עכשו אוכל להשיב לחכם באותו
מטבע, ואסרב לקבל ממנו תשלום
בעבור הכובע", חשב בלבו. בעודו
מהרהר פנה אליו הרב בשאלה: "מה
יהיה מחירו של הכובע?"

הכובען השיב: "רק במהלך
העבודה אדע להעריך את מחירו
המדויק, אך להערכת העבודה
תמשך כשבוע". הרב קבל את
הדברים ופנה לצאת מן החנות.

כעבר שבוע היה הכובען מוכן לתפארת. נפר
היה בו כי נעשה ביד אמן, מהחמרים
האיכותיים ביותר. החכם הוציא מכיסו סכום
כסף ובקש לתתו לכובען.

"איני מוכן לקחת את הכסף", הפתיע
הכובען את הרב. "כסף זה נתן לכבודו במתנה
גמורה לאות תודה על שכבדתם את אבי
במשך השבועה", ועל החזיק שהענקתם לנו
באותם ימים".

למשמע הדברים עלתה הבעה תקיפה על
פניו של חכם חיים. "שמענא", פנה נחרצות
אל הכובען, "חלילה לי מעשות כדבר הזה.
אינני מעונין לטול ממך את פרנסת משפחתך.
וכי באתי אליך לקבל כובע בחנם? אם תאבה
לקבל את הכסף – מה טוב, ואם לא – ישאר
הכובע אצלך".

למשמע הדברים נדהם הכובען, ובלי אמר
ודברים נטל את הכסף, כשבלו מלא השתאות
לנכח ישרו ותם לבו של חכם חיים אליה-
שוליו.



לשעורי התורה ולדברי ההתעוררות
שהשמעתי בהלוייה ובימי השבועה, אולם אני
נוכחתי שכל דברי היו לריק ולא השפיעו
עליכם כלל. אפלו אינכם באים לבית הכנסת
לומר קדיש לעלוי נשמת אביכם. אם כן, על
מה אקח מכם כסף?!"

הכובען שתק בהכנעה, וחכם חיים הוסיף:
"אם באמת אתה רוצה לכבדני, עליך לבוא עם
אחיד בכל יום לבית הכנסת לומר קדיש לעלוי
נשמת אביכם. בזה תכבדני!"

הרב הוסיף להשמיע דברים נלהבים על
חשיבותו הגדולה של הקדיש והתועלת שיש
בו לעלוי נשמת הנפטר. "לא שרר אני דורש,
אלא קדיש!", חתם את תוכחתו.

דבריו שיצאו מן הלב פעלו את פעלתם.
מאותו יום באו השנים בקביעות לבית
הכנסת, ולא החמיצו שום תפלה במנין.

יום אחד בא חכם חיים לחנותו של הכובען
ובקשו להכין בעבורו כובע נאה. הכובען שמח
על ההזדמנות שנתנה לו לגמל לרב. הוא מדד

לאחר שנסתימו ההלוייה
והקבורה לוח חכם חיים את
הבנים אל בית האבלים. גם שם
הדריך אותם כיצד לנהוג בכל פרט.
במהלך השבועה בקר בבית כמה
וכמה פעמים, חזק את המשפחה
והשמיע דברי תנחומים.

כמה ימים אחרי השבועה נגש
הכובען אל חכם חיים, הודה לו
בחם על עזרתו ותמיכתו, והכניס
לכיסו שטר כסף מכבד.

לתדהמתו הוציא הרב את הכסף
מכיסו והחזירו לידי הכובען. "אינני רוצה את
כספך", אמר.

נבוך ותוהה פנה הכובען אל אחיו, ויחדו
נסו להבין את פשר סרובו של הרב לקבל את
הכסף. "אינני מכיר את חכם חיים", אמר
האח, "אך אולי הסכום שנתת נמוך מדי? אני
מציע לך להכפיל את הסכום".

הכובען עשה כעצת אחיו. הוא שלשל שטר
כפול לכיסו של הרב, בשעה שחכם חיים לא
שם לבו לכה. אולם מייד כשהבחין החכם
בכסף שנתחב לכיסו, שב והחזירו לכובען:
"אני מבין שאתה מבקש מאוד לכבדני, אולם
אינני רוצה לקבל את הכסף".

"מדוע?", תמה הכובען.
"אסור לי לקחת את הכסף", הבהיר החכם.
"זו תהיה הונאה".

"הונאה?!", התעצמה הפתעתו של האיש.
"אינני מבין את כונתו של כבוד הרב".

"מדוע אינך מבין?", אמר חכם חיים בטון
תקיף. "אתה מנסה לתת לי כסף בתמורה



קוראים בעיני

למה כובע

הכובען של קהלת כותאסי שבגאורגיה עמד
דומע בפתח ביתו של חכם חיים אליה-שוליו,
מגדולי רבני העדה. "אבא נפטר", אמר בקול
שביר, ובקש את עזרתו של הרב בכל הקשור
לסדרי ההלוייה והקבורה.

הבעת זעזוע עלתה על פני הרב. הוא הכיר
היטב את הנפטר, והודי מכבד וירא שמים,
אולם שני בניו כבר נסחפו אחר רוחות הזמן
ולא הקפידו על שמירת התורה והמצוות.

חכם אליה-שוליו נטל מיד את מעילו ויצא
להסדיר את כל עניני ההלוייה, כשהוא מדריך
ומנחה את הבנים בכל פרט. לפני צאת מסע
ההלוייה הספיד את הנפטר במלים נרגשות
וקרא לנוכחים ללמד ממעשיו הטובים וללכת
בדרכי השם.

חכם חיים אליה-שוליו נולד בירושלים
למשפחה שעלתה מגאורגיה בעליה הראשונה
בשנת תרמ"ג (1883). את תורתו קבל מרבי
שלמה-אליעזר אלפנדר, ולמים תור
לגאורגיה והיה ראש בית הדין בכותאסי.

בני הקהלה העריצו אותו. הוא נודע
בתבונתו וביכולתו לשבות את לב שומעיו.
בימי השלטון הקומוניסטי מסר את נפשו
למען שמירת היהדות, ואף ענה ענויים קשים
בידי אנשי המשטרה החשאית.



דמות מהפרשה

משה הכפרי

בשבת האחרונה, זכיתי לארוח
חשוב במיוחד: הצדיק רבי יצחק-
אזיק מקאלוב! כמובן שהכנתי
עבורו חדר יפה במיוחד, וספקתי
את כל צרכיו בהרחבה.

כשיצאנו לתפלת 'קבלת שבת'
ראיתי פתאום אש גדולה עולה
מאסם התבואה שלי! ידעתי
שאם האש תכלה את האסם –
הלכה לי הפרנסה לכמה שנים,
חלילה!

רציתי לרוץ לעבר האסם
ולכבות את השרפה, אולם
הצדיק עצר אותי. הוא תפס
אותי בידיו ואמר: "עמד, עמד!"

"אבל האש!", אמרתי בנשימה
עצורה והצבעתי לעבר הדלקה.

"אספר לך ספור!", אמר
הצדיק. "רבי זושא מאניפולי
אמר פעם תהלים בזמן קבלת
שבת, ופתאום שמע אנשים
צועקים על שרפה גדולה שפרצה
בביתו. אמר רבי זושא: נאמר
בפרשת בהעלותך שמשח רבנו
התפלל – ומיד יתשקע האש!
ואכן, האש בביתו של רבי זושא
שקעה מיד..."

"וכך גם עכשו", אמר לי הצדיק.
"גם אני אומר יתשקע האש!"...

הבטתי לעבר האסם, והנה,
הפלא ופלא! השרפה נעלמה
כלא היתה!

רק במוצאי שבת גלינו
שבאסם נוצר פתאום בור ענק,
והוא בלע לתוכו את כל השרפה.
כמה גדול כוחם של הצדיקים
וכוח פסוקי התורה!

מחכימים ונהנים

התעלות ותשובה

כאשר נתמנה ה'חזנה' מלובלין לאדמו"ר, התחיל להתענות הרבה ולעסוק
בתשובה. שאלו אותו: האם בהתמנות לאדמו"ר נעשית חוטא?

השיב ה'חזנה': "יש חטאים שלגבי אכר פשוט אינם בגדר חטאים, אבל כאשר עושה
אותם אדם מכבד, הם נחשבים חטא ופשע. מעשים שלגבי אנשים פשוטים אין בהם
משום חטא, נחשבים עוון לגבי צדיקים, שעמם השם מדקדק כחוט השערה".

והוסיף ה'חזנה': "כך מצאנו גם אצל הלויים, שביום שנתעלו לעבד במשכן, נצטוו
להביא קרבנות לחטאת. והרי אם חטאו לפני כן, היה עליהם להביא חטאת מיד
לאחר החטא. אלא מאן למדנו שמעשים שקדם לכן לא נחשבו לחטא, חיבו אותם
עכשו להביא עליהם כפרה".

מגלים עולם

לפני שנים רבות, אנשים חיו בצורה פשוטה מאוד, כאשר
מישהו נזקק לדבר-מה שלא היה בביתו או בגנת הירק שלו, הוא פשוט
פנה לאיש אחר אשר הדבר שאותו היה צריך נמצא בידו ובקש ממנו שייתן לו
את מבקשו. תמורת החפץ שלקח, שלם בדבר אחר. 'שיטת החליפין' קראו
לצורת הקניה הזו. שמעון גדל עגבניות ומלפפונים עסיסיים, לחיים היה
צמר משבב והם פשוט החליפו ביניהם. האופה, תמורת מספר כפרות-
לחם, היה מקבל מחברו ה'חלבון' ליטרים של חלב וחריצי גבינה משבבת.
ה'דג' החליף את הדגים הטריים בקמח, סלת וירקות, וכן הלאה.
עם הזמן נכחו האנשים שצורת הקניה הזו קצת מסורבלת, שכן לא תמיד
היה לאחד את מה שצריך חברו. הפתרון שמצאו הוליד את שיטת
התשלום בכסף.

